

Beleidsplan 2027-2030

Erfgoedcentrum
Achterhoek en Liemers

Inleiding

Dit beleidsplan geeft aan welke richting en bijbehorende ambities en intenties het Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers de komende jaren zal nastreven. Voor positionering en toekomstbestendigheid is het van belang, zeker voor een wat langere termijn, om vooruit te kijken, kaders aan te geven en focus te behouden.

In en buiten het vakgebied van het Erfgoedcentrum zijn diverse ontwikkelingen gaande. Soms is daarop slechts beperkt invloed mogelijk, en moet het Erfgoedcentrum daarop reageren. Te denken valt aan energiekosten, de opslag en toegang tot informatie in de EU, inflatie, technologische ontwikkelingen, de krapte op de arbeidsmarkt en stijgende loonkosten. Op andere ontwikkelingen kan het Erfgoedcentrum meer zelf inspelen. Met de nieuwe Archiefwet moeten archieven al na tien jaar naar de archiefbewaarplaats worden overgebracht en zijn dan in principe openbaar. Zowel de omvang van als variatie in digitale documenten neemt toe; en er zijn diverse ontwikkelingen rondom het opnemen, beheren en beschikbaarstellen van archief. De nieuwe Archiefwet vereist dat de eigen

archiefbewaarplaats wordt geïnspecteerd en dat informatie op een meer gespecialiseerde wijze beschikbaar wordt gesteld.

Nieuw beleid betekent wijzigingen in de aanpak om aan de missie en visie van het Erfgoedcentrum te blijven voldoen. De focus van het beleidsplan 2022-2026 lag op het naar buiten treden van het Erfgoedcentrum en op het tonen van een actieve en open houding. De doelen uit dat beleidsplan zijn behaald. In dit nieuwe meerjarenbeleidsplan ligt de focus op samenwerken om de infrastructuur van informatie en erfgoed te gebruiken en te verbeteren. Informatie en erfgoed, archieven en streektaal zijn er om te gebruiken. Dit beleidsplan bestaat ten eerste uit onze missie, visie en kernwaarden; die blijven gelijk. Ten tweede bevat het de focus en strategie voor de komende beleidsperiode. De nadere invulling vindt plaats via jaarplannen.

De vertaling van het meerjarenbeleidsplan is in de begroting 2027(-2030) opgenomen en wordt jaarlijks bijgewerkt. De rekenmethode die gehanteerd wordt, is op basis van het aantal strekkende meter dat per jaar door het Erfgoedcentrum in beheer is of moet zijn.

Onze missie

Het Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers is een deskundige partner voor de betrokken overheden bij het borgen van de duurzame toegankelijkheid en betrouwbaarheid van hun archieven, en is hét kennis- en informatiecentrum voor de regionale cultuurhistorie.

Onze visie

Het Erfgoedcentrum wil dat iedereen zoveel mogelijk gebruikmaakt van de diensten en producten die het te bieden heeft: van het inzien van originele stukken tot het digitaal ontvangen van informatie, en van het bezoeken van een lezing of het volgen van een cursus tot het krijgen van ondersteuning. Dit vergt een open en actieve houding die laagdrempelig en uitnodigend is.

De digitalisering en informatisering ontwikkelen zich steeds verder en het Erfgoedcentrum moet zorgen dat de organisatie mee kan in de toekomstige ontwikkelingen. Daarbij vormen bijbehorende wet- en regelgeving en de daaruit voortvloeiende (juridische) consequenties belangrijke aspecten. Door proactief te zijn, kan worden voorgesorteerd op ontwikkelingen en kunnen indien nodig werkwijzen (processen en procedures) of systemen tijdig worden aangepast.

Het werken op basis van wet- en regelgeving, wat voor archiefbeheer geldt, maakt dat niet alles kan en mag. Het is van belang daarnaar te handelen maar daar ook in communicatie duidelijk en open over te zijn. Op verschillende manieren moet de interactie met de klant tot stand worden gebracht. Daarmee wordt kennisdeling gestimuleerd en draagvlak gecreëerd. De klant wordt beter en tijdig geïnformeerd over ontwikkelingen en het biedt de mogelijkheid input te krijgen met het oog op het verhogen van de kwaliteit van dienstverlening.

*Foto: 1095-33-897,
Dirk Ruijrok, Doetinchem*

Kernwaarden

De kernwaarden zijn leidend voor de wijze waarop de organisatie naar buiten wil treden en de wijze waarop medewerkers intern met elkaar willen omgaan. Onze kernwaarden zijn:

Klantgericht

Professioneel

Samenwerken

Betrouwbaar

Taakvelden

De twee taakvelden van het Erfgoedcentrum blijven hetzelfde: a) archiefbewaarplaats en b) kennis- en informatiecentrum op het gebied van de regionale identiteit.

Het verschil in taakvelden is voor het beleid zelf niet relevant, maar wel voor de wijze van financiering. Dit is in de begroting terug te vinden. Het eerste taakveld wordt gefinancierd vanuit bijdragen van de deelnemende gemeenten. De bijdragen van de gemeenten zijn gebaseerd op het aantal strekkende meters dat in 2027, 2028, 2029 en 2030 bij het Erfgoedcentrum in beheer is of moet zijn. Van die bijdragen worden ook de taken uitgevoerd voor het beheren en beschikbaarstellen van digitaal archief. Het tweede taakveld wordt vanuit subsidies en andere bijdragen gefinancierd, zoals van de provincie Gelderland (2025-2028), het Cultuur en Erfgoedpact Achterhoek (CEPA, 2025-2027) en de WGR.

Focus en beleid

Het meerjarenbeleidsplan geeft de koers en strategie voor vier jaar aan. In dit nieuwe meerjarenbeleidsplan ligt de focus op samenwerking om de infrastructuur van informatie en erfgoed te benutten en te verbeteren. Het uitbreiden en versterken van bestaande samenwerking staat centraal, met het oog op kwaliteitsverbetering en schaalvoordelen. Dit gebeurt stap voor stap en is mede afhankelijk van de partijen waarmee wordt samengewerkt. Het is daarom niet realistisch om alle resultaten voor de komende beleidsperiode al concreet te maken. Elke stap kent uitdagingen en deelnemers. Ontwikkelingen worden gevolgd en uit projecten en activiteiten, zoals pre-ingest (alle acties die nodig zijn voordat digitale objecten in het e-depot kunnen worden opgenomen), wordt lering getrokken. Met een pragmatische aanpak wordt projectmatig gewerkt aan een manier waarop ambtenaren en burgers archieven kunnen opnemen, zoeken, vinden en raadplegen, met als doel het gebruik van informatie en erfgoed te stimuleren.

Informatie en erfgoed zijn er om te gebruiken. Taal leeft door gebruik. Door het stimuleren van het schrijven, spreken, zingen, lezen en luisteren worden de streektaalen (Achterhoeks, Veluws, Gelders Kleverlands) doorgegeven. Ook archieven zijn altijd al

gemaakt om te gebruiken. Als bewijs, voor verantwoording, als steun voor het korte- of lange-termijngeheugen. De archieven die bij het Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers worden ondergebracht, zijn authentieke bronnen die het mogelijk maken de wereld beter te begrijpen. Hoe is dit huis gebouwd? Waar kom ik vandaan? Hoe kwamen beslissingen tot stand? Hoe zag migratie eruit? Op ontelbaar veel vragen kunnen de bronnen bij het Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers een antwoord geven. Wanneer informatie sneller openbaar wordt, zullen deze bronnen nog vaker worden gebruikt.

Onze ambitie is om een stabiele, relevante en verbindende partij te zijn voor het gebruik van informatie en erfgoed in de regio, met eigen specialismes. We maken het archiefbeheer van anderen beter, we maken het gebruik van onze collectie toegankelijker en we voegen zelf waarde toe. Dat betekent voor de komende beleidsperiode dat het Erfgoedcentrum: a) de infrastructuur van informatie en erfgoed meebouwt, onderhoudt en het gebruik stimuleert, b) eigen expertises heeft (streektaal, duurzame toegankelijkheid, archiefgebruik) en c) daarvoor zelf robuust genoeg is. Deze drie onderdelen zijn op de volgende pagina beschreven.

Het Erfgoedcentrum draagt bij aan de infrastructuur van informatie en erfgoed

Er is een infrastructuur voor informatie en erfgoed in de regio. Die infrastructuur wordt onderhouden en verbeterd en het gebruik ervan wordt gestimuleerd, ten gunste van gebruikers. Waar mogelijk worden nieuwe verbindingen gelegd. Op deze wijze is het Erfgoedcentrum een relevante partij in (inter)regionale netwerken en kan het de infrastructuur waaraan het bijdraagt ook benutten.

Het Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers ondersteunt overheden en particulieren bij het verbeteren van hun archiefbeheer. Op die manier draagt het Erfgoedcentrum bij aan het verbeteren van de toegang tot openbare informatie. Dat betekent dat met overheden kennisproducten en hulpmiddelen worden opgesteld. De aandacht voor digitale archieven ligt bij het uitplaatsen van digitale archieven met een langere bewaartermijn en het (vervroegd) overbrengen van archieven die openbaar én publiceerbaar zijn.

Het Erfgoedcentrum staat open voor samenwerking met andere partijen, zoals met een dienstverleningsovereenkomst, gezamenlijk project of activiteit. De samenwerking kan bijdragen aan een betere infrastructuur en aan de ontwikkeling van kwaliteit en deskundigheid. Ook kan het leiden tot meer efficiency. Te denken valt aan het verzorgen van bruiklenen, het organiseren van bijeenkomsten voor specifieke doelgroepen, het bieden van ondersteuning bij collectiebeheer en bij het toegankelijk maken.

Het Erfgoedcentrum bundelt zijn krachten in samenwerking met andere cultuur- en erfgoedpartners. Dat doet het in de regio (CEPA) en daarbuiten, bijvoorbeeld met andere streektaalinstituten (Stuurgroep Nedersaksisch) en met lokale, provinciale en landelijke verbanden (dialectkringen, Erfgoed Gelderland, Cultuur Oost, Netwerk Digitaal Erfgoed, etc.). Dit betekent samenwerking bij activiteiten en projecten zoals Wiesneus, Spöl 's Plat, erfgoededucatie en het Stimuleringsfonds.

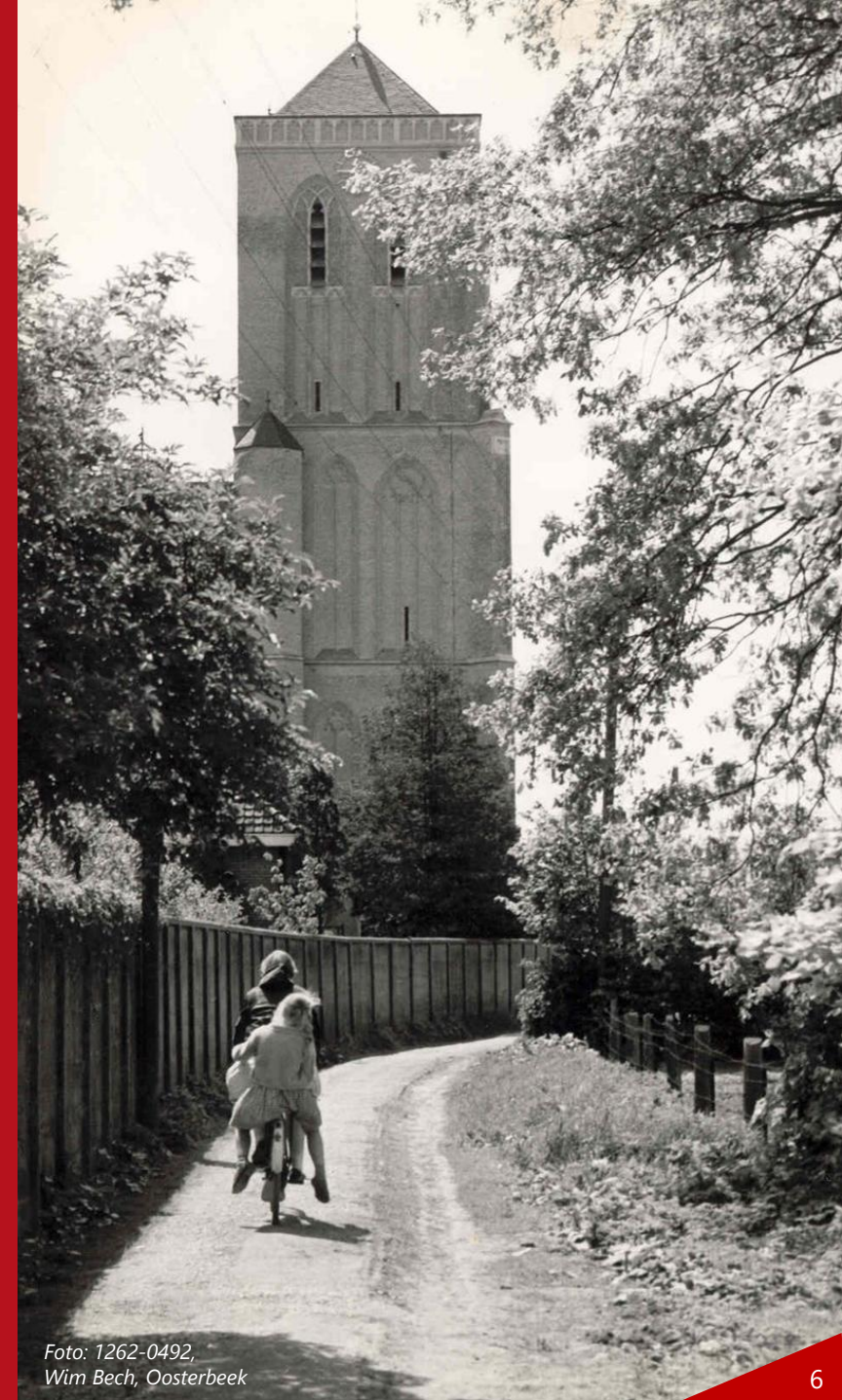

Foto: 1262-0492,
Wim Bech, Oosterbeek

Het Erfgoedcentrum is relevant met eigen expertises en collectie

Naast het zorgen voor het beheer, onderhoud en gebruik van de infrastructuur, heeft het Erfgoedcentrum zelf kennis en een collectie die relevant en waardevol zijn. Het Erfgoedcentrum levert specifieke diensten en producten.

Het Erfgoedcentrum is een kenniscentrum voor duurzaam toegankelijke (overheids)informatie in het werkgebied. Dat betekent dat het organisaties vanuit verschillende rollen ondersteunt: als toezichthouder (nulmeting, goedkeuring van selectielijsten), als adviseur (formeel en informeel advies), als trekker (e-depot) en als meewerker (pre-ingest). Een nieuwe stap is dat het Erfgoedcentrum de bijstaat bij de opname van digitale archieven.

Foto: collectie ECAL

Gebruik en toegankelijkheid

Het Erfgoedcentrum faciliteert, stimuleert en promoot het gebruik van informatie en erfgoed. Dat gebeurt door activiteiten te organiseren, voorlichting of workshops te geven, te digitaliseren en advies te bieden aan particuliere archiefvormers.

Collectie

Het Erfgoedcentrum stimuleert het gebruik en de vrije interpretatie van bronnen, ongeacht de vorm. Het is belangrijk dat de digitale én analoge archieven die het Erfgoedcentrum beheert waardevol, representatief, betrouwbaar en toegankelijk zijn. Dat betekent een actualisatie van het collectieprofiel. Het betekent ook dat nagedacht wordt over de relatie tussen collectiebeheersysteem, e-depot en website.

Streektaalinstituut

Het Erfgoedcentrum is het streektaalinstituut in de provincie Gelderland. Voor het Nedersaksisch (Achterhoeks, Veluws) en voor het Gelders Kleverlands worden projecten opgezet en activiteiten ondernomen, passend bij de doelgroepen, ter stimulering van de streektaal.

Het Erfgoedcentrum is een robuuste organisatie

Om de voorgaande doelstellingen te kunnen realiseren, moet het Erfgoedcentrum voldoende robuust zijn. De inrichting van de organisatie en de houding van de mensen die er werken zijn zodanig, dat kan worden ingespeeld op onvoorziene omstandigheden en ontwikkelingen.

Wanneer taken (nog) te klein zijn voor aangesloten overheden, kan schaalvoordeel behaald worden door deze (vooralsnog) door het Erfgoedcentrum te laten uitvoeren. Dat betekent dat het Erfgoedcentrum helder in beeld heeft welke producten en diensten het levert of kan leveren, en of deze passen binnen de kaders van de nieuwe Archiefwet. Het betekent ook dat het Erfgoedcentrum samen met zorgdragers bekijkt waar schaal- en kwaliteitsvoordelen te behalen zijn, bijvoorbeeld bij digitalisering, kennisdeling, hotspots en het intensiveren van pre-ingest.

De professionaliteit van medewerkers is op peil. Dat betekent dat op grond van de bestaande missie en visie en dit meerjarenbeleidsplan een strategisch personeelsplan opgesteld en ingevoerd wordt. Ook wordt technologie gebruikt voor de werkprocessen. Voor de uitvoering van additionele taken worden vrijwilligers, mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, werkervaringsmedewerkers en stagiaires ingezet.

Er wordt efficiënt en effectief omgegaan met middelen. Er wordt actief en op verzoek algemeen en financieel verslag gedaan en verantwoording afgelegd. Het Erfgoedcentrum is actueel, zoals op het gebied van de Archiefwet (extra taken), de Wet Open Overheid, en de wettelijke toegankelijkheidseisen.

Foto: 1220-151,
Hugo Jaartsveld, Silvolde

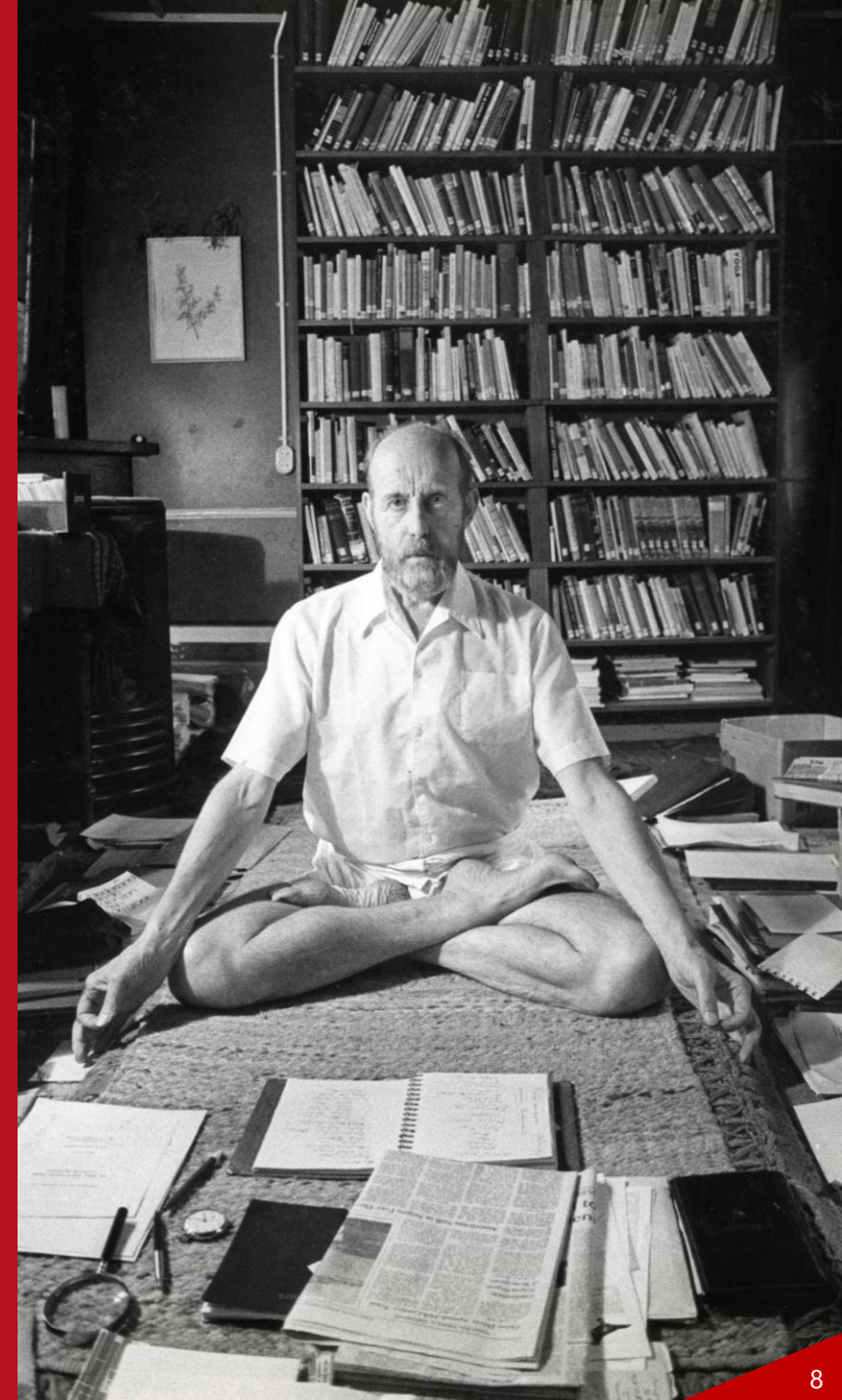

Foto: 0921-0639,
Collectie ECAL

Wat blijft en wat wijzigt

De missie, visie en kernwaarden van het Erfgoedcentrum blijven hetzelfde. Ook de taken blijven ongewijzigd. De archieven en collecties blijven behouden en breiden zich tegelijkertijd uit door overbrenging, uitplaatsing en opname, zowel digitaal als analoog. De komende beleidsperiode ligt de focus op samenwerken om de infrastructuur van informatie en erfgoed te gebruiken en te verbeteren. Welke ontwikkeling wordt ingezet?

Afspraken met overheden

Op grond van afspraken en vertrouwen ontzorgt het Erfgoedcentrum de overheden. Daarbij wordt duidelijk welke producten en diensten geleverd (kunnen) worden. Met de Gemeenschappelijke Regelingen zijn (nieuwe) afspraken gemaakt op grond van de nieuwe Archiefwet over toezicht en beheer.

Toezicht

Er wordt toezicht gehouden op de eigen archiefbewaarplaats op grond van de nieuwe Archiefwet.

Collectieprofiel

Het collectieprofiel wordt geactualiseerd. Het gaat dan om analoge en digitale archieven. Dat betekent dat nagedacht wordt over het zoeken, vinden en tonen van informatie en de positie hierin van e-depot, collectiebeheersysteem en website.

Gebruik

Particulieren en organisaties worden gestimuleerd bronnen te gebruiken en indien van toepassing ook hun archieven op orde te brengen.

Organisatieontwikkeling

Op grond van missie, visie, meerjarenbeleidsplan en een strategisch personeelsplan wordt gewerkt naar de gewenste situatie voor organisatie, functies en bijbehorende competenties.